

Spišské Podhradie – mestu záleží na budúcnosti

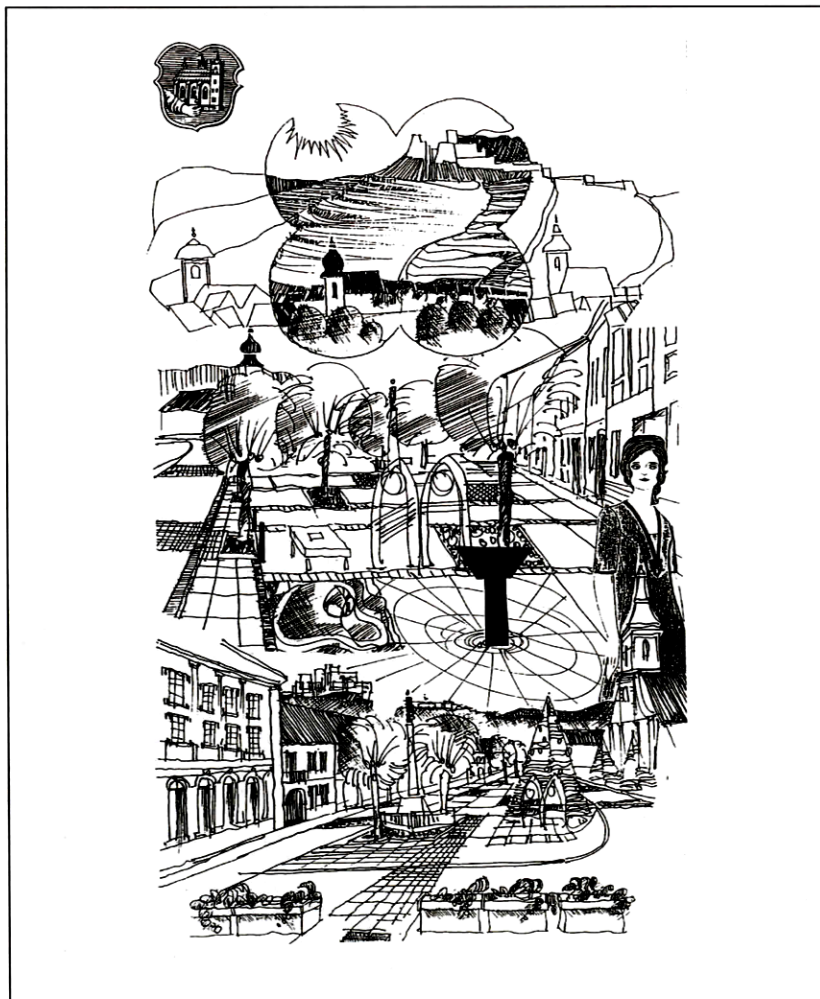
Už pred vyhlásením Spišského hradu s okolím za svetovú kultúrnu pamiatku zrodilo sa predsavzatie urobiť niečo pre tvár mesta, vznikol program obnovy námestia. Tento program si získal podporu občanov, aj mestské zastupiteľstvo sa zanietilo za jeho realizáciu. Národnú predstavivosť a oduševnenie ob-

čanov podporili aj návštevy podobných miest v zahraničí. Porovnanie sa s inými historickými mestami v Európe potvrdilo opodstatnenosť nespokojnosti obyvateľov so súčasným stavom mesta. Spišské Podhradie zmobilizovalo svoju kultúrnu povesť a uvedomuje si dôležitosť architektonického sta-

vu prostredia, v ktorom žije, očakáva hostí a záujemcov o kultúrne pamiatky.

Program obnovy mesta pripomenul slávu minulosti, prostredníctvom historického odkazu bol východiskom pre nový pohľad na námestie, jeho úpravu a využitie. Podstatným problémom sa stala zeleň na námestí v dôsledku jeho funkčných premien. Za posledné desaťročia toto priestranstvo schátralo, zmenilo svoj obraz v "prospech" dopravy, okolo cesty vyrástlo husté stromoradie – koridor, ktorý ho nemilosrdne pretína. Pod korunami stále väčších stromov sa námestie akoby stratilo, stratila sa jeho priehľadnosť a majestátnosť. Zo štúdiá námestia v minulosti vyplynula optimálnosť a zámernosť počtu i polohy stromov, ktoré ho nerozdeľovali, ale priestorovo umocňovali. Je to príklad hodný zamyslenia aj pre iné mestá a mestečky, kde námestia nekontrolovane prerástli stromami, čo sa týka hustoty i vzrastu. V rámci programu obnovy je dôležité nájsť novú rovnováhu architektúry so "zeľňou" na námestí. Prvým výsledkom obnovy Spišského Podhradia je námestie plné svetla a pohľadov odhaľujúcich jeho veľkoleposť. Ďalšie kroky obnovy zastali v dôsledku mnohých príčin, hlavnou z nich sú peniaze. Obnova námestia nie je len vecou obnovy jednotlivých domov, žiada si zásadnejšie riešenie, zmenu dopravy, zníženie nivelity tohto priestranstva voči domom, lebo v dôsledku budovania ciest narástlo do výšky. Okrem veľkej práce si to žiada i veľké investície, čo mesto nemôže z vlastných zdrojov zabezpečiť. Plán obnovy, vychádzajúci zo zásad ochrany kultúrneho dedičstva, čaká na podporu štátu. Ale aj malými krôčikmi sa veľa zmenilo k lepšiemu, pred zásadným riešením mesto stále stojí.

Spišské Podhradie – obnova, regulatívy

Michal Šarafín